

UAV teszterület az Iszka-hegyen

Engler Péter - Busics György – Balázsik Valéria
Óbudai Egyetem
Alba Regia Műszaki Kar
Székesfehérvár

Tartalom

- Miért szükséges, hol van?
- Milyen pontosságú?
- Milyen teszt-eredmények születtek?

Miért szükséges?

Az elmúlt években nagyon sok gyártó, sokféle pilóta nélküli repülő rendszert fejlesztett ki és vitt piacra.

A PNR-ek sokféleségét bizonyítja az is, hogy azokat többféle szempontból is csoportosíthatjuk:

- **felhasználás jellege szerint**
- **felépítés szerint**
- **az irányítási rendszer fajtája szerint**
- **hatótávolság szerint**
- **a meghajtó rendszer szerint**
- **a repülés jellemző paraméterei alapján**
- **szállított szenzorok szerint**

További lehetőségek is vannak a csoportosításokra, mint pl. a kamerák jellemző adatai (felbontás, képméret).

Miért szükséges?

Egy rendszer használhatóságának megismeréséhez első lépés az elérhető pontosság meghatározása.

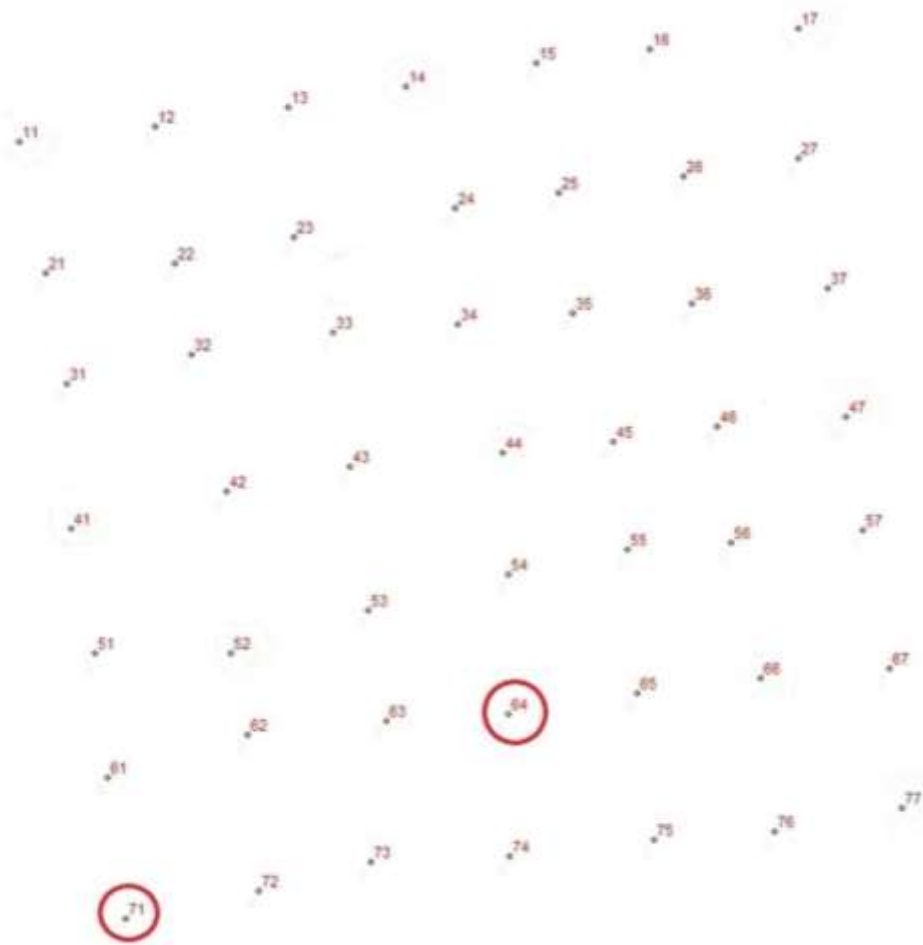
A gyártók megadnak paramétereket, de nem árt valós körülmények között is „kipróbálni”, hogy mit is tud a megvásárolt eszköz.

Fontosnak véljük, hogy csak hiteles, mérésből származó pontossági adatokkal jellemezzük eszközeinket. Az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kar Geoinformatikai Intézete egy tesztmező kitűzésével lehetőséget ad a felhasználók részére, hogy kipróbálják valójában „mit tud” a rendszerük.

A helyszín

A pontjel

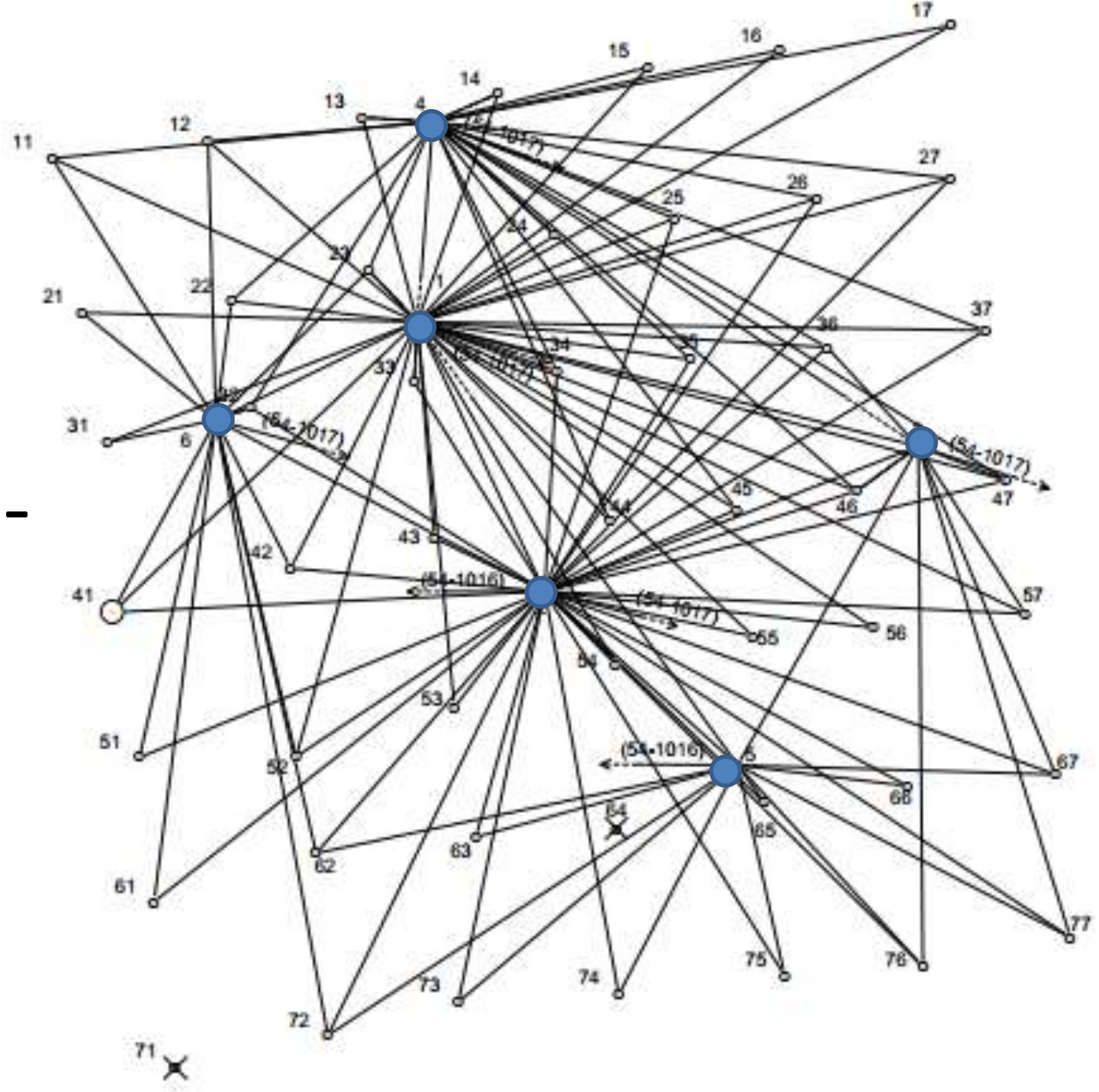

Milyen technológiával mértük?

- Irány-és távméréses hálózatban, amelynek részei az illesztőpontok (nem részletpontok)
- Kitámasztóval függőlegessé tett prizmával

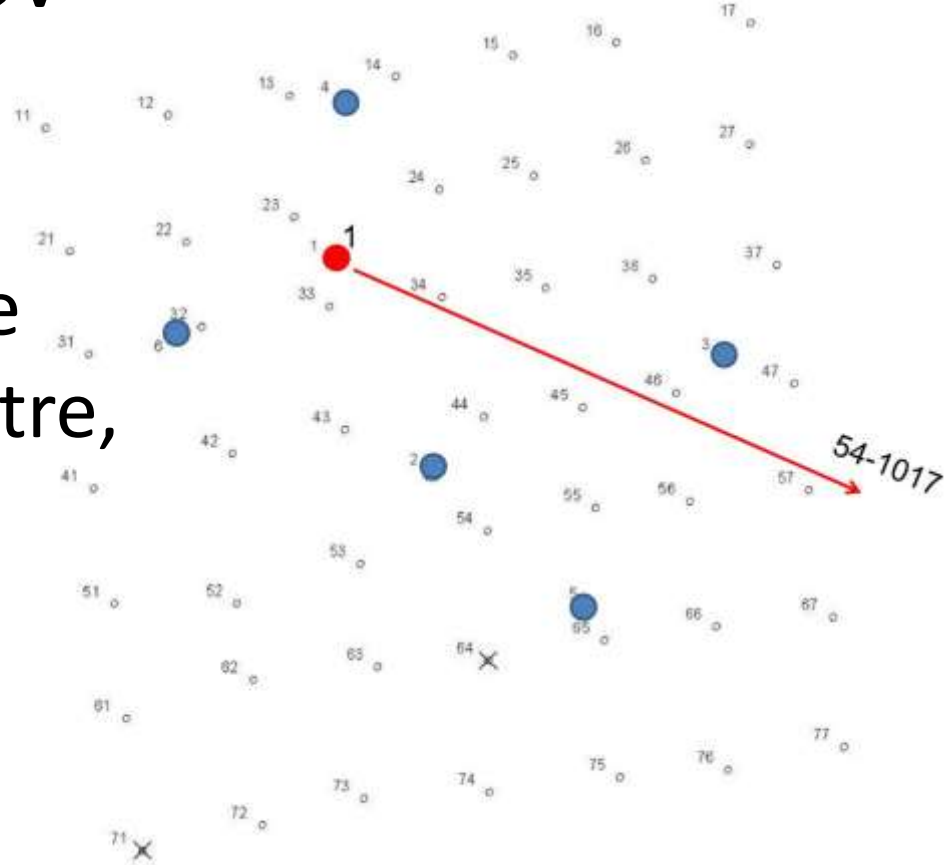

Meghatározási vázlat

Hogyan számoltuk?

- Kötött hálózatként, de csak egyetlen adott pontra és irányra támaszkodva, EOVS rendszerben
- Szabad hálózatként, távolságokat vízszintesre redukálva (de alapfelületre, vetületre nem)

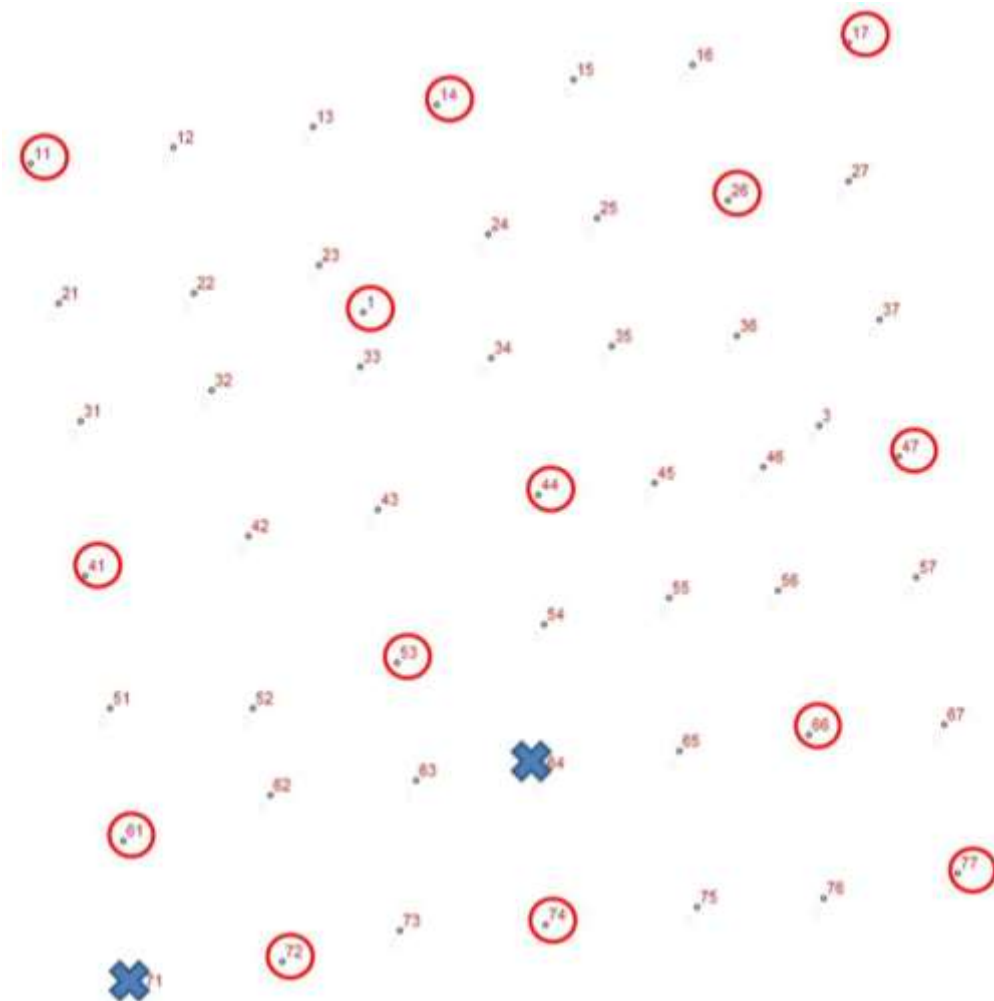
Milyen pontosságú?

- Koordináta-középheibák kisebbek, mint 5 mm
- Magasságok középhibája kisebb, mint 1 cm

2015. évben meghatározott vízszintes alappontok

Pontszám	Jelölés	Y	X	my	Középhiba			min	szög
					mx	max	[mm]		
26	-----	591076.484	209110.882	4	3	4	3	79°	
		-0.000	-0.000						
		591076.484	209110.882						
27	-----	591105.631	209115.280	4	4	4	4	82°	
		-0.000	-0.000						
		591105.631	209115.280						
3	fémcső	591098.632	209056.565	2	2	2	2	80°	
		0.000	0.000						
		591098.632	209056.565						
31	-----	590920.725	209057.422	5	3	5	3	76°	
		0.000	-0.000						
		590920.725	209057.422						
		590952.163	209064.977	3	2	3	2	68°	

Mi az eredmény?

1	590988,680	209083,800	249,46
11	590908,515	209119,673	242,09
14	591006,481	209133,847	245,62
17	591105,823	209148,785	241,35
26	591076,484	209110,882	245,15
41	590921,813	209020,209	239,11
44	591031,052	209039,897	245,12
47	591117,954	209049,178	242,48
53	590996,721	208999,299	240,76
61	590930,970	208956,613	231,56
66	591096,274	208982,113	236,27
72	590969,064	208927,379	230,52
74	591032,817	208936,287	231,57
77	591131,884	208948,790	230,47

Tesztelésben résztvevő UAV/UAS (5 db)

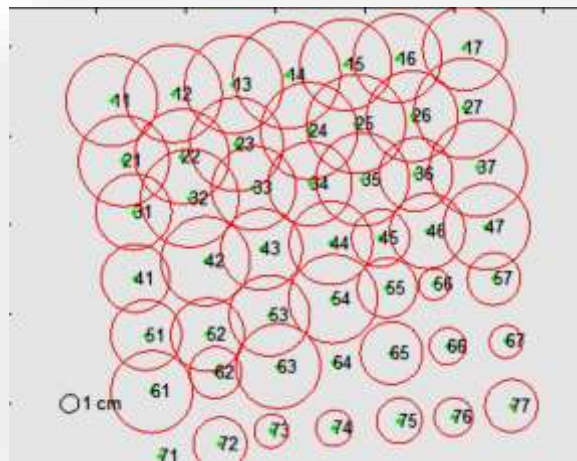
- Hordozóeszköz: 3 merevszárnyú, 2 kopter
- Fényképezőgép: 3 kalibrált, 2 nem kalibrált
- Felbontás: 12 – 20 Mp
- Repülési magasság: 75 – 120 m
- Fényképek száma: 11 – 305 db
- Nyers képek terepi felbontása: 1.8 – 3.5 cm
- Elkészített ortofotó felbontása: 2.0 – 3.5 cm
- Elemzés az átlagos hibák alapján:
 - *Y irányú hiba*
 - *X irányú hiba*
 - *2D ponthiba*
 - *Z irányú hiba*
 - *3D ponthiba*

Átlagos hibák

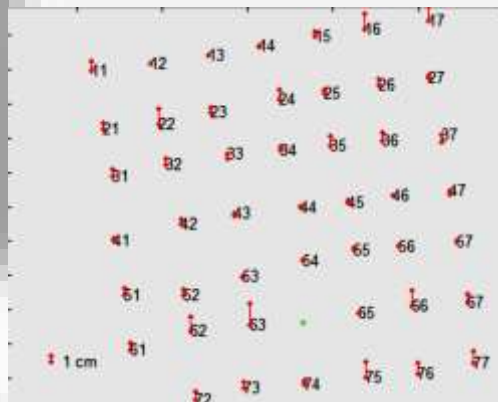
UAV no.	Y-irányú hiba [cm]	X-irányú hiba [cm]	2D ponthiba [cm]	Z-irányú hiba [cm]	3D ponthiba [cm]
1	3,8	1,5	4,2	1,1	4,5
2	1,1	1,1	1,7	1,5	2,9
3	5,0	3,2	3,4	2,4	6,4
4	1,5	1,1	2,1	3,0	4,4
5	1,9	1,7	2,9	N/A	N/A

1-es számú UAV

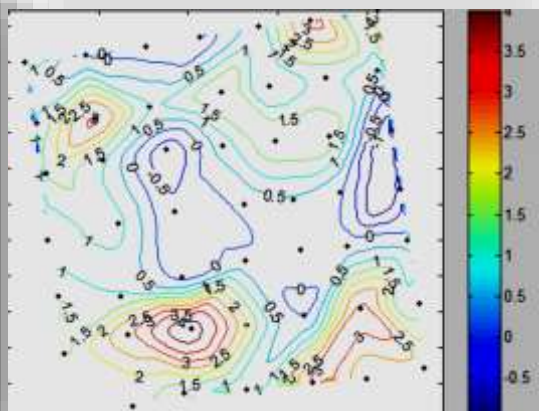
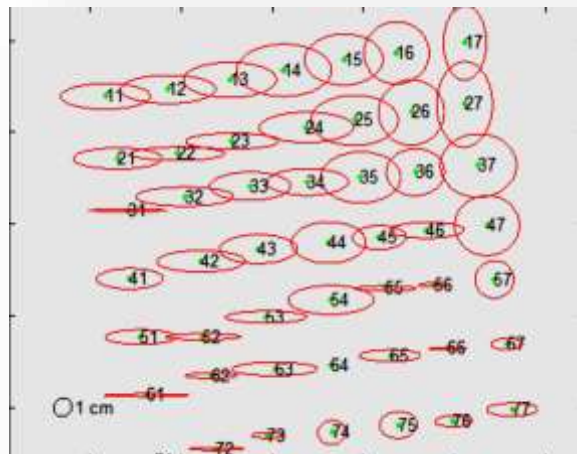
Vízszintes hiba
(4.2 cm)

Magassági hiba
(1.1 cm)

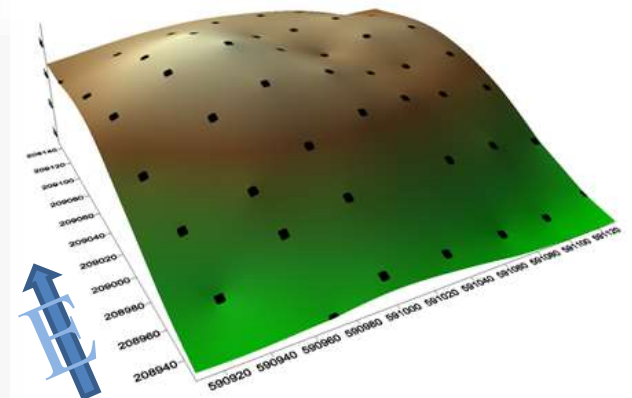

Y-X irányú hiba aránya
(3.8 – 1.5 cm)

Jellemzői:

- merevszárnyú
- kalibrált kamera (16 Mp)
- ~300 felvétel
- 75 m rep. magasság
- K-Ny-i repülés

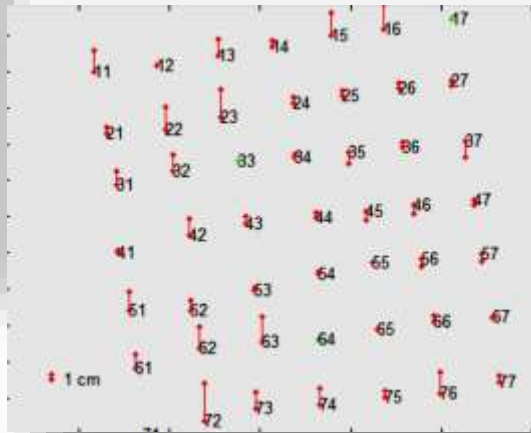

2-es számú UAV

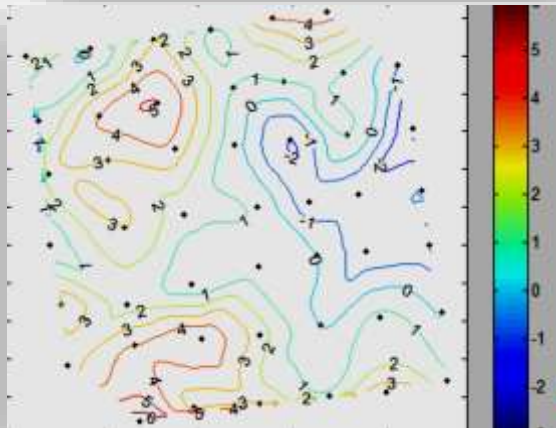
Vízszintes hiba
(1,7 cm)

Magassági hiba
(1,5 cm)

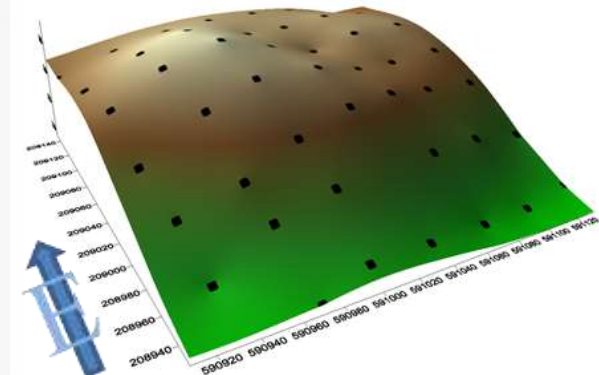

Y-X irányú hiba aránya
(1,1 – 1,1 cm)

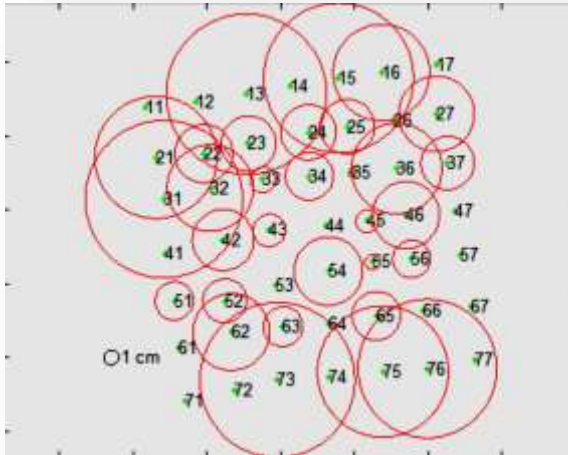
Jellemzői:

- *quadkopter*
- *nem kalibrált kamera (20 Mp)*
- *~200 felvétel*
- *80 m rep. magasság*

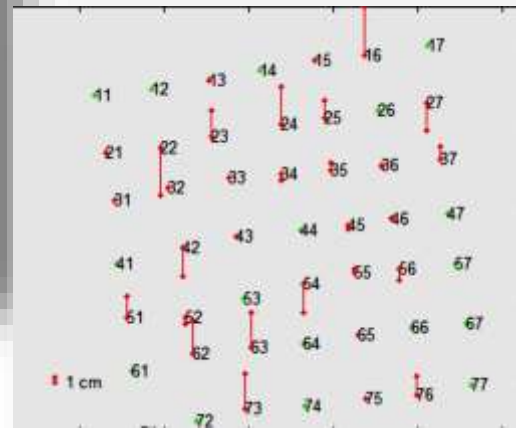

3-as számú UAV

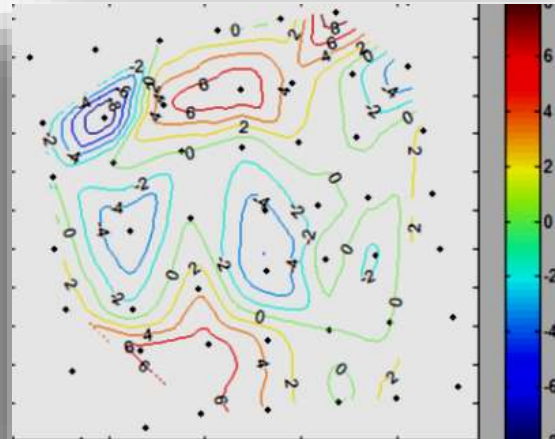
Vízszintes hiba
(3,4 cm)

Magassági hiba
(2,4 cm)

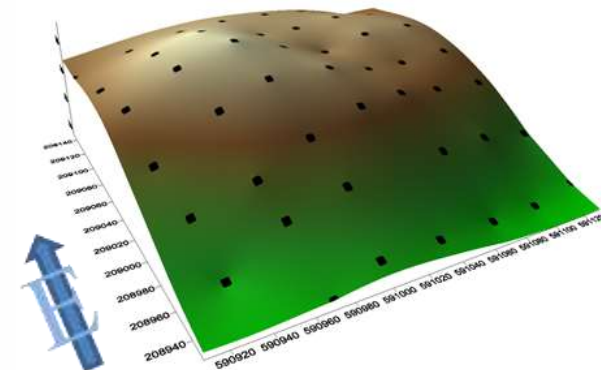

Y-X irányú hiba aránya
(5,0 – 3,2 cm)

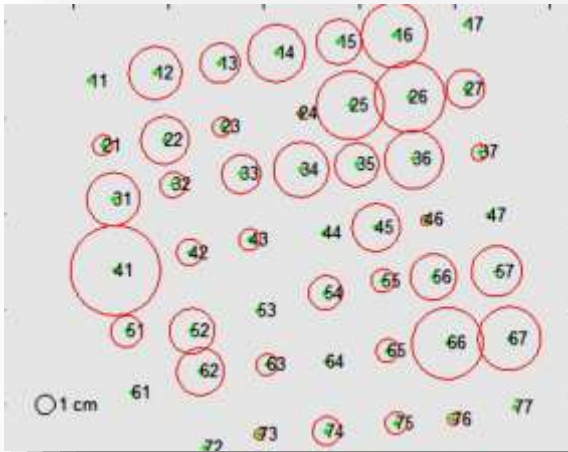
Jellemzői:

- *kopter*
- *kalibrált kamera (12 Mp)*
- *11 felvétel*
- *100 m rep. magasság*

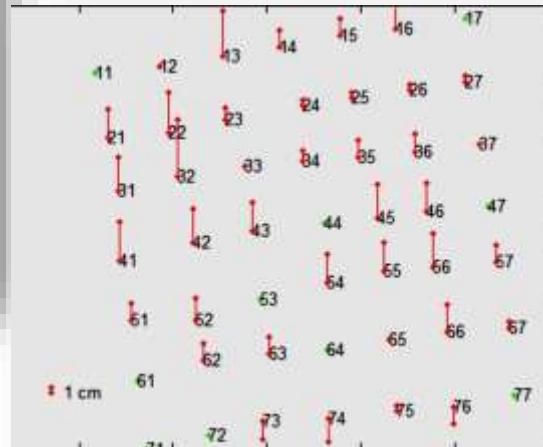

4-es számú UAV

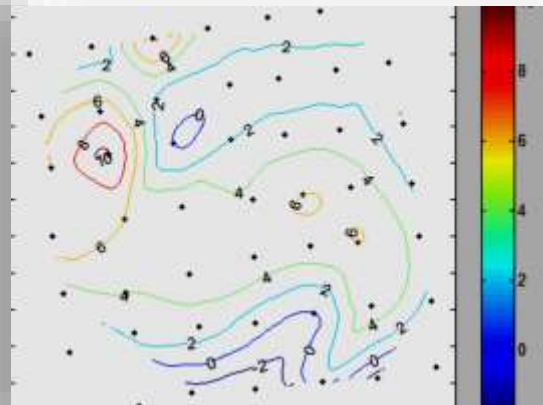
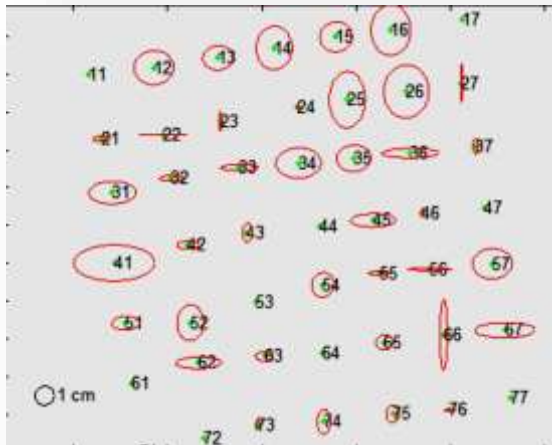
Vízszintes hiba
(2,1 cm)

Magassági hiba
(3,0 cm)

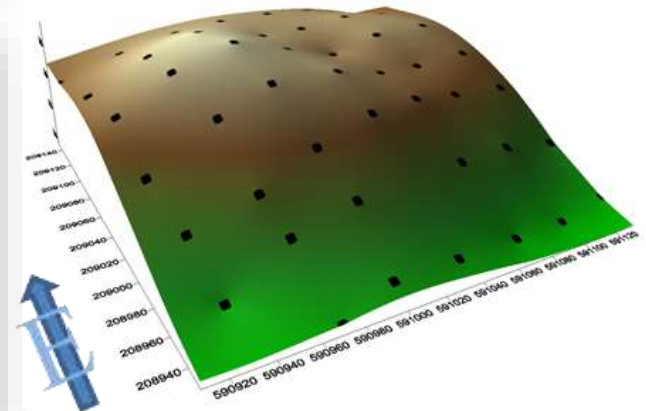

Y-X irányú hiba aránya
(1,5 – 1,1 cm)

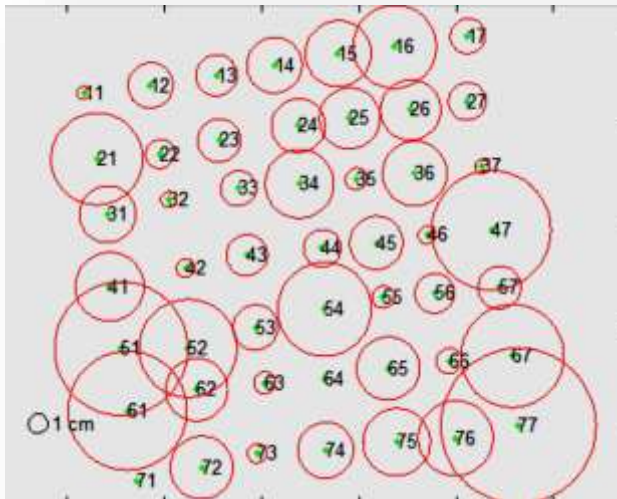
Jellemzői:

- merevszárnyú
- kalibrált kamera (16 Mp)
- ~300 felvétel
- 120 m rep. magasság

5-ös számú UAV

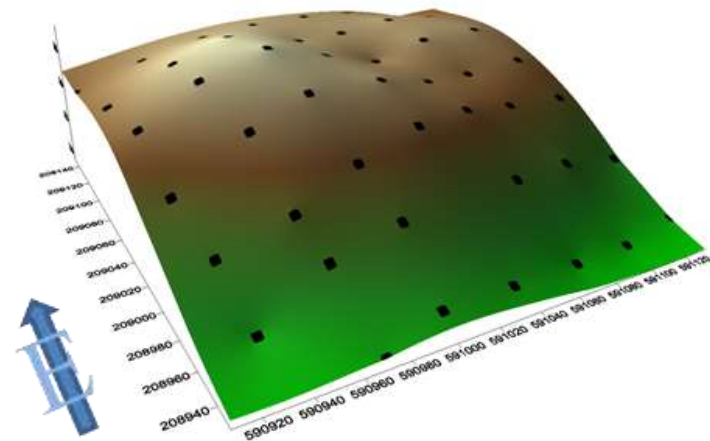
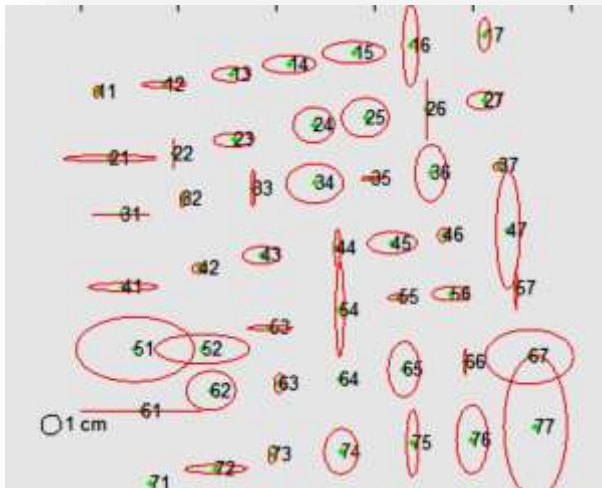
Vízszintes hiba
(2,9 cm)

Jellemzői:

- *merevszárnyú (saját fejlesztésű)*
- *nem kalibrált kamera (16 Mp)*
- *~170 felvétel*
- *90 m rep. magasság*

Y-X irányú hiba aránya
(1,9 – 1,7 cm)

Összegzés

- **Az UAV/UAS adatgyűjtési technológiák a geodéziai célra általában elvárt 1-3 cm pontosságot képesek biztosítani.**
- **A tesztrepülések alapján hibalehetőségként felmerült: a repülési irány hatása, a képek átfedésének száma, a terepviszonyok hatása (változó relatív repülési magasság)**
- **A bemutatott példák alátámasztják a feltételezést, mely szerint szükség van egy megbízható terepi kalibrációra, pontossági minősítésre.**
- ***Szabványként elfogadott tesztmező létesítése indokolt és szükséges!***

Köszönjük a figyelmet!

